

ქართულ უნივერსიტეტის საზოგადოების წესდება

1. საზოგადოების მიზნისათვის.

§ 1. ქართული უნივერსიტეტის საზოგადოება ქ. ტფილისში არსდება.

§ 2. საზოგადოების მიზანია ქართული უნივერსიტეტი დააარსოს ტფილისში და ამ დაწესებულების შესახებ საქარო ერთდროული თუ ყოველწლიური ქონებრივი სახსარი გამოიღოს.

§ 3. ქართულ უნივერსიტეტს სრული ავტონომია აქვს, რომლის დეკლარაცია ამ დაწესებულების ძირითადი დაფუძნებითს წესდებაში იქმნება და საზღვრული. ეს წესდება ქართ. უნივერსიტეტის პროფესორთა საბჭომ მიერ შედგენილი და დამტკიცებული უნდა იყოს. სამეცნიერო-სამოსწავლო სფეროში და მართვა-გამგეობის მხრივაც იგი დამოუკიდებელია და ქართული უნივერსიტეტის გამძლეობის და მართვების მხოლოდ პროფესორთა კოლეგია.

საქართველოს სახელმწიფო ბიბლიოთეკა

საქართველოს საზოგადოების
კონსტიტუციის იქონი

2

§ 4. ქართ. უნივერსიტეტის საზოგადოებას ამ უნივერსიტეტის მართოქონებრივი მხარე ეკითხება.

2. საზოგადოების შემადგენლობისათვის.

§ 5. საზოგადოებას საპატიო, დამფუძნებელი და დამხმარე წევრები ჰყავს.

§ 6. საპატიო წევრებად საზოგადოების ჩვეულებრივი, ან საგანგებო კრება იმ პირთ ირჩევს, რომელთაც ქართ. უნივერსიტეტის წინაშე განსაკუთრებული ღვაწლი მიუძღვით, ან უნივერსიტეტის შესანახავად საზოგადოებას განსაკუთრებით დიდს უძრავს, ან მოძრავს ქონებას, თუ განსაკუთრებით დიდს (არა უმცირეს 1000 თუმნისა) სათავენოა შესწირავს.

§ 7. დამფუძნებელ წევრებად საზოგადოების კრების მიერ ჩაირიცხებიან:
ა) ის პირნი და დაწესებულებანი, რომელნიც პირველს დამფუძნებელს კრებას, ვითარცა ქართულ სამეცნიერო, საკულტურო-საგანმანათლებლო და საკრედიტო დაწესებულებათა, ქართულ პოლიტიკურ დასების მთავარ კომიტეტებისა და დროგამოშვებითი მწერლობის წარმომადგენელნი, დაესწრენ, ქართ. უნივერსიტეტის დაარსე-

ბა აუცილებელ საჭიროებად აღიარეს და ამ საქმის ეხლავე განხორციელება თავის მოვალეობად დაისახეს.

ბ) აშასთანავე ის პირნი, რომელნიც დამფუძნებელი წევრისათვის დადებულს გადასახადს ყოველწლიურად 25 მანეთს, ან ერთბაშად ოცდა ათ თუჲანს (300 მან.) შემოიტანენ.

გ) ან ის პირნი და დაწესებულეზანი, რომელნიც ყოველწლიურად თავიანთი წმინდა შემოსავლიდან მუდმივ გადასახადის სახით განსაზღვრულ პროცენტის (25 მან.-ზე არანაკლებ წელიწადში) შემოტანას იკისრებენ და შემოიტანენ კიდეც.

§ 8. დამხმარე წევრებაჲ საზოგადოების კრების მიერ ის პირნი ჩარიცხებიან, რომელნიც ყოველწლიურს საწევრო გადასახადს ხუთ მანეთს, ან ერთბაშად ათ თუჲანს შემოიტანენ.

§ 9. ვინც ორი წლის განმავლობაში ზედიზედ ნაკისრებ ყოველწლიურს შესაწევარს, ან პროცენტს, ან საწევრო გადასახადს არ შემოიტანს, წევროსიითგან ამოიშლება.

§ 10. საპატიო და დამფუძნებელ წევროთ ყველა იმ საქმეებისა და საკითხების განხილვისა და გადაწყვეტის უფლება აქვთ, რაც კი საზოგადოების კრებების უფლებას შე-

ადგენს (იხ. V, საზოგადოებას კრებუ-
ბისათვის).

§ 10. დამხმარე წევრები საზოგა-
დოების ჩვეულებრივსა და საგანგებო
კრებებში ყველა საქმეებისა და საკით-
ხების განხილვასა და გადაწყვეტაში
პარადად კი არ იღებენ მონაწილეო-
ბას, არამედ წარმომადგენლებს ირჩე-
ვენ, ოცნე ერთს, და წარმომადგენელთ
იგივე უფლება აქვთ, რაიც საპატიო
და დამფუძნებელ წევრებს.

3. საზოგადოების ქონებისა- თვის.

§ 12. საზოგადოების ქონება შეს-
დგება: ა) დამფუძნებელ წევრთა მიერ
ერთბაშად შემოტანილ და ყოველწლი-
ურ საწევრო გადასახადისაგან, ბ) სა-
ზოგადოებრივ დაწესებულებათა და
ქველმოქმედთა მიერ შემოწირული დიდ
თანხებისაგან, გ) შემოსავლის კვა-
ლობაზედ განსაზღვრული ყოველ-
წლიურ გადასახადის სახით დამფუძ-
ნებელ წევრთა მიერ შემოტანილ ფუ-
ლისაგან, დ) დამხმარე წევრთა მიერ
ან ერთბაშად შემოტანილ, ან ყოველ-
წლიურად გადახდილ ფულისაგან.

§ 13. საზოგადოებას უფლება აქვს
უძრავი ქონებაც—მიწა, სახლი და ყო.

ველგვარი სხვა შენობა,— შეიძინოს და იქონიოს.

§ 14: საზოგადოების მთელი ფული ორ ნაწილად უნდა იყოს გაყოფილი: ა) ხელუხლებელ სათავენოდ და ბ) სახარჯავ თანხად.

§ 15, ხელუხლებელი სათავენი ძირითად თანხად უნდა იყოს და, როდესაც იგი საზოგადოების საერთო კრების მიერ წინასწარ განსაზღვრულ რაოდენობად იქცევა, მხოლოდ ამ დროითგან მოყოლებული ამ სათავენოს ყოველწლიური სარგებელი უნდა საზოგადოების მთავარს მიზანს, ქართულ უნივერსიტეტის შენახვას, მოჰხმარდეს.

§ 16. ხელუხლებელი სათავენი შესდგება: ა) მომგებ ლატარიის წყალობით შემოსული ფულისაგან, ბ) დამფუძნებელ და დამხმარე წევრთა მიერ ერთბაშად შემოტანილ საწევრო გადასახადისაგან და გ) საზოგადოებრივ და საკრედიტო დაწესებულებათა, ქველმოქმედთა და წევრთა მიერ ერთდროულად შესაწევარის მსგავსად შემოტანილ დიდ თანხების ერთ ნაწილისაგან. ამ ნაწილის რაოდენობა საზოგადოების საერთო კრებამ უნდა განსაზღვროს ან ერთხელ და სამუდამოდ, ან ყოველწლიურად.

§ 17. სახარჯავი თანხა შესდგება:

ა) საზოგადოებრივ და საკრედიტო დაწესებულებათა, ქველმოქმედთა და წევრთა მიერ შესაწევარის მსგავსად ერთდროულად შემოტანილ დიდ თანხების ნაწილისაგან, რომლის რაოდენობა საზოგადოების საერთო კრების მიერვე უნდა იყოს განსაზღვრული ან სამუდამოდ, ან ყოველწლიურად, ბ) შემოსავლის კვალობაზე გადასახადის სახით დამფუძნებელ წევრთა მიერ ყოველწლიურად შემოტანილ ფულისაგან, გ) დაფუძნებელ და დამხმარე წევრთა ყოველწლიურად შემოტანილ საწევრო გადასახადისაგან.

§ 18. ხელუხლებელი სათაფნოცა და სახარჯავი თანხაც უქველად ერთ-ერთ საკრედიტო დაწესებულებაში უნდა იყოს შეტანილი დამხმარე საზოგადოების სახელობაზე და ქართულ უნივერსიტეტის შესანახავად უნდა იყოს განკუთვნილი.

§ 19. სახარჯავ თანხიდან რომელშიც ხელუხლებელ სათაფნოს სარგებელიც შედის, ქართ. უნივერსიტეტის გაზგეობას უფლება აქვს მისგანვე წინასწარ შედგენილის და ქართ. უნივერსიტეტის საზოგადოებას საერთო კრების მიერ დამტკიცებულ სავარაუდო ხარჯთაღრიცხვისდა მიხედვით

ბანკიდან საჭიროებისაებრ ფულა გამოიტანოს ხოლმე უნივერსიტეტის შესანახავად და ყველა ხარჯების დასაფარავად.

§ 20. უნივერსიტეტის გამგეობა მოვალეა თვე და თვე გატანილ ფულის რაოდენობა და დანიშნულება საზოგადოების გამგეობას აცნობოს, ხოლო საკონტროლო საბჭოს ამასთანავე გაწეული ხარჯების გასამართლებელი საბუთებიც გამოუგზავნოს ხოლმე.

§ 21. ქართული უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ ბანკიდან ფულების გამოტანის თაობაზედ საზოგადოების გამგეობისა და უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ შეთანხმებით უნდა საგანგებო სახელმძღვანელო წეს-რიგი იყოს შეწესდებული.

§ 22 ქართ. უნივერსიტეტის საზოგადოებას საკუთარი ბეჭედი აქვს.

4. საზოგადოების ორგანობისათვის.

§ 23. საზოგადოებას ჰყავს: ა) გამგეობა და ბ) საკონტროლო საბჭო.

ა. გამგეობა.

§ 24. გამგეობას საზოგადოების საერთო კრება ირჩევს საპიწლის ვადით. არჩევანში საპატიო, დამფუძნე-

ბელი წევრნი და დამხმარე წევრთა წარმომადგენელნი იღებენ მონაწილეობას.

§ 25 გამგეობაში ხუთი კაცია, რომელთაგან ერთს საზოგადოების კრება თავმჯდომარედ ირჩევს და ერთს მოლარედ. გამგეობას მდივანი და ანგარიშის - მწარმოებელი სასყიდლით მოწვეული ჰყავს.

§ 26. გამგეობა მოვალეა: ა) საზოგადოების ყოველწლიურს შემოსავლის დროულსა და წესიერს მოგროვებაზე და თანაც მის ქონებრივ სახსრისა და შემოსავლის გადიდებაზე ზრუნავდეს.

ბ) საზოგადოების ყოველწლიური შემოსავალ - გასავლას სავარაუდოდ ხარჯთაღრიცხვა ღ მოქმედების წლიური ანგარიში შეადგინოს და წლიურ კრებას განსახილველად და დასამტკიცებლად წარუდგინოს.

გ) უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ გაწეულის ხარჯების ყოველწლიური ანგარიში საზოგადოების წლიურ კრებას წარუდგინოს საკონტროლო საბჭოს დასკვნითურთ.

დ) ყოველგვარი მიწერ-მოწერა და დაშოკიდებულება ჰქონდეს საზოგადოების უძრავ-მოძრავ ჯონებისა და სათავნოების შესახებ, როგორც კერძო პირებთანა და დაწესებულებებთან,

ისე მთავრობისა და ოფიციალ და-
წესებულებგბთან.

§ 27. გამგეობისავე მოვალეობაა სა-
ზოგადოების ჩვეულებრივი და საგან-
გებო კრებები მოიწვიოს, ამ კრებებ-
ზე განსახილველ საკითხების სია წი-
ნასწარ გამოაქვეყნოს და კრებისათვის
განსახილველი საქმეები და მოხსენება-
ნი მოამზადოს.

§ 28. გამგეობა ამას გარდა მოვა-
ლეს: უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ
წარმოდგენილი პირველი საგარაუდო
ხარჯთაღრიცხვისა, ხოლო შემდეგში
ხარჯების ყოველი ახალ გადიდების
ქონებრივად შესაძლებლობის შესა-
ხებ საგარაუდო ხარჯთაღრიცხვის შედ-
გენის დროს მსჯელობა იქონიოს და
თავის დასკვნითურთ საზოგადოების
წლიურს კრებას გადასცეს დასამტკი-
ცილად.

§ 29. თუ საზოგ. გამგეობის დასკვ-
ნა უარყოფითი იქმნება, უნივერსიტე-
ტის გამგეობას უფლება აქვს საზო-
გადოების გამგეობის დასკვნის შესა-
ხებ თავისი მოსაზრებაც წარმოადგი-
ნოს. საზოგადოების წლიურ კრებას
საგარაუდო ხარჯთაღრიცხვის დროს
საზოგადოებას გამგეობის დასკვნას-
თან ერთად უნივერსიტეტის გამგეო-
ბის საპასუხო მოსაზრებაც უნდა მოხ-
დენდეს.

§ 30. როდესაც § 28 და 29 ში აღნიშნულ საკითხებზეა მსჯელობა, საზოგადოების გამგეობის სხდომებში უნივერსიტეტის გამგეობის სამი წარმომადგენელი იღებს მონაწილეობას ხარჯთაღრიცხვის განსახილველ ცნობების განმარტებისათვის.

ბ. საკონტროლო საბჭო.

§ 31. საკონტროლო საბჭოსაც საზოგადოების წლიური კრება ირჩევს სამი წლის ვადით იმავე წესით, როგორც გამგეობას.

§ 32. საკონტროლო საბჭოში სამი წევრია, რომელთაგან ერთი თავმჯდომარეობის მოვალეობას ასრულებს.

§ 33. საკონტროლო საბჭო მოვალეა: ა) უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგენილი ხარჯების ყოველწლიური ანგარიში დამტკიცებულ სავარაუდო ხარჯთაღრიცხვის და მიხედვით განიხილოს და ყოველგვარი ხარჯების გასამართლებელი საბუთები გასინჯოს და ანგარიშის შესახებ თავისი დასკვნაც გამოსთქვას, რომელიც ორ ცალად უნდა იყოს დაწერილი და ერთი უნივერსიტეტის გამგეობასა და პროფესორთა საბჭოს უნდა გაეგზავნოს, ერთიც საზოგადოების გამგეობას გადაეცეს.

ბ) საზოგადოების გამგეობის მოქმედების ანგარიში განიხილოს, ყუფილა გამამართლებელი საბუთები საზოგადოების შემოსავალ-გასავლის შესახებ გასინჯოს და თავისი დასკვნა საზოგადოების წლიურს კრებას წარუდგინოს.

§ 34. საკონტროლო საბჭოს სხდომებში, როდესაც უნივერსიტეტის ანგარიში ირჩევა, უნივერსიტეტის გამგეობის სამი წარმომადგენელიც იღებს მონაწილეობას, მაგრამ მხოლოდ ანგარიშის ცნობების განსამარტავად.

§ 35. უნივერსიტეტის გამგეობა მოვალეა საკონტროლო საბჭოს დასკვნის შესახებ საზოგადოების გამგეობას თავისი განმარტება წარუდგინოს. საზოგადოების გამგეობამ თავის მხრივ უნივერსიტეტის საფინანსო ანგარიშთან და საკონტროლო საბჭოს დასკვნასთან ერთად საზოგადოების წლიურს კრებას უნივერსიტეტის გამგეობის ეს განმარტებაც წარუდგინოს.

5. საზოგადოების კრებებისათვის

§ 36. საზოგადოების საერთო კრებები ან ჩვეულებრივია ხოლმე, ან საგანგებო.

§ 37. ერთი ჩვეულებრივი კრება

უეჭველად წლიური უნდა იყოს და მის საკანს მომავალ წლისათვის საფარადო ხარჯთაღრიცხვისა და ყველა ორგანოების მოქმედების წარსულ წლის ანგარიშის განხილვა და დამტკიცება შეადგენს.

§ 38. სამს წელიწადში ერთხელ წლიური კრება აქვს გარდა საზოგადოების ორგანოებს,—გამგეობას და საკონტროლო საბჭოს,—ირჩევს ხოლმე.

§ 39. საზოგადოების საერთო კრებების უფლებას ზემოაღნიშნულ (37 და 38) მუხლებში დასახელებულის გარდა შემდეგიც შეადგენს: ა) ახალ წევრების მიღება და არჩევა, ბ) გამგეობის და საკონტროლო საბჭოს არჩევა, გ) ამ ორგანოების მოქმედების ანგარიშისა და მოხსენებათა მოსმენა, განხილვა და დამტკიცება, დ) საზოგადოების საფარადო ყოველწლიურ ხარჯთაღრიცხვის განხილვა და დამტკიცება, ე) ყოველწლიურ საწევრო გადასახადის რაოდენობის განსაზღვრა, ვ) უძრავ ქონების შეძენის დასტურის მიცემა, ზ) სათაენოისა და სახარჯავ თანხის რაოდენობის განსაზღვრა, ც) სათაენოისა და სახარჯავ თანხის შენახვის წესრიგი და იმ საკრედიტო დაწესებულებების დასახელება, სადაც საზოგადოე-

ბის მთელი ფული უნდა იყოს შეტანი-
ლი, თ) სახარჯავ თანხის ბანკიდან
უნივერსიტეტის გამგეობის მიერ გამო-
ტანი' საზოგადო წესრიგის დამტკი-
ცება (და ი) საზოგადოების წესდების
შეცვლა და თავის ორგანოებისათვის
სახელმძღვანელო ინსტრუქციების მი-
ცემა.

§ 40. წესდების მუხლების შეცვლი-
სათვის საზოგადოების წევრთა 2/3-ის
თანხმობაა საჭირო.

§ 41. საზოგადოების საერთო სა-
განგებო კრების მოწვევა გამგეობის
გარდა საზოგადოების წევრთაც შეუ-
ძლიანთ მოითხოვონ. ამისთვის საკმა-
რისია 15 საპატრო და დამფუძნებელ-
მა წევრმა და დამხმარე წევრთა წარ-
მომადგენელმა წერილობით განცხა-
დება გადასცეს გამგეობას, რომელ-
შიაც საგანგებო კრების მიზანი უნდა
იყოს აღნიშნული.

§ 42. ქართ. უნივერსიტეტსაც უცი-
ლებელა უფლება აქვს თავის რექტო-
რის, ანუ გამგებელის ხელით საზოგა-
დოების გამგეობაში წერილობითი გან-
ცხადება შეიტანოს, რომ საგანგებო
კრება მოწვეულ იქმნეს.

§ 43. ორს ზემოდ აღნიშნულ შემ-
თხვევაში საზოგადოების გამგეობა მო-

ვალეა ორი კვირის განმავლობაში სა-
ჯანგებო კრება მოიწვიოს.

§ 44. საზოგადოების ყველა საერთო
კრების თავმჯდომარედ გამგეობის
თავმჯდომარეა, ან მისი მოადგილე.
შოლოდ როდესაც გამგეობის წლიუ-
რი ანგარიში, ან გამგეობის რომელი-
მე მოქმედება ირჩევა, მაშინ ამ დროი-
სათვის კრება განსაკუთრებულს თავ-
მჯდომარეს ირჩევს.

§ 45. ყველა კრებებში მონაწილეო-
ბის უფლება აქვთ საპ.ტიო და დამ-
ფუძნებელ წევრებს. როდესაც დამფუ-
ძნებელ წევრად რომელიმე საზოგა-
დოებრივი და საკრედიტო, ან არადა
სავაჭრო-სამრეწველო დაწესებულება
ირიცხება, მაშინ დამფუძნებელ წევრად
მათ მიერ არჩეული წარმომადგენელი
ითვლება. ამასთანავე ყველა კრებებ-
ში მონაწილეობის უფლება დამხმა-
რე წევრთა წარმომადგენელთაც
აქვთ.

§ 46. ყოველი ოცი დამხმარე წევრი
ერთს წარმომადგენელს ირჩევს 3 წლის
ვადით.

§ 47. უნივერსიტეტის გამგეობის
წარმომადგენლნი მოვალენი არიან
ყველა კრებებს, რომელშიაც უნივერ-
სიტეტის ქონებრივ მხარეს შესახებ
რაიმე საკითხი ირჩევა, დაესწრონ და

უნივერსიტეტის ქონებრივ მზარეს შესახებ კრებას ყველა საჭირო ცნობები და განმარტება მიაწოდონ.

§ 48 ქართულ უნივერსიტეტს საზოგადოებას საზოგადო კრების დადგენილებისამებრ შეუძლიან თავისი მოქმედება შესწყვიტოს, მაგრამ ამ კრებაში ყველა წევრთა 2/3-მა უნდა მიიღოს მონაწილეობა და თვით დადგენილებაც დამსწრეთა 2/3-დის მიერ უნდა იყოს დადასტურებული. საქმეების მოსაწესრიგებლად და მესამე პირთაღმე ყველა შესაძლებელ ვალდებულებათა დასაკმაყოფილებლად საზოგადო კრება განსაკუთრებულს 7 ქაცისაგან შემდგარს სალიკვიდაციო კომისიას ირჩევს, რომელიც მოვალეა თავის მიერ შედგენილი სალიკვიდაციო გეგმა საზოგადო კრებას წარუდგინოს დასამტკიცებლად.

§ 49. მოქმედების საბოლოოდ შესწყვიტის შემდგომ ყოველივე მოძრავი და უძრავი ქონება (ფული, სახლი და სხვა), რაც კი საზოგადოებას დარჩება, უნდა ქართულ უნივერსიტეტს გადაეცეს ტფილისში მის სრულ საკუთრებად. ხოლო თუ ვინიციობაა ქართული უნივერსიტეტი არ იქმნა, მაშინ საზოგადო კრების სურვილისამებრ

ერთ-ერთ ქართულ დაწესებულებას
უნდა გადაეცეს სამეცნიერო-საგანმა-
ნათლებლო მიზნისათვის მოსახმარებ-
ლად.

კონსტანტინე ნიკოლოზისძე აფხაზი
გიორგი დურმიშხანისძე უსურული
ექვთიმე სიმონისძე თაყაიშვილი
იასონ მერაბისძე ლორთქიფანიძე
ივანე ალექსანდრესძე ჯავახიშვილი.

